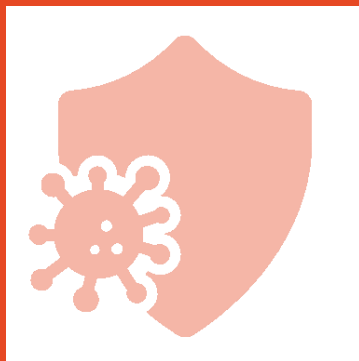

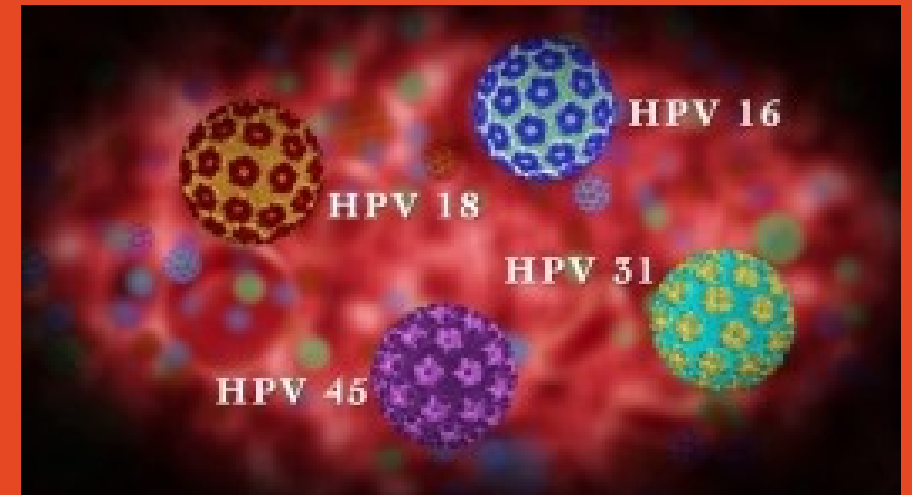
Prevence rakoviny děložního čípku

Barbora Tomková a Nina Přikrylová

Základní informace

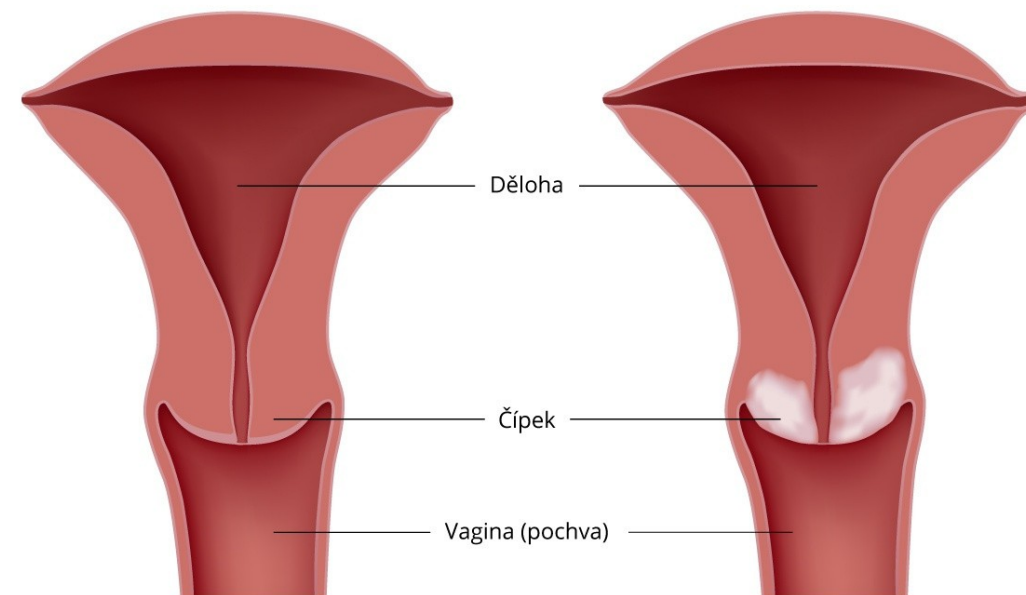
- Děložní čípek=cervix
- Rakovina děložního čípku → cervikální karcinom karcinom děložního hrdla/
- V 99% způsobeno virem HPV
- Prevence:
 1. pravidelné kontroly u gynekologa (1
 2. oddálení pohlavního styku
 3. chráněný sex
 4. očkování

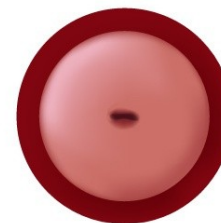
Gynekologická prohlídka

- Screening karcinomu děložního čípku = stěr na děložním čípku
- Lékař dokáže objevit tzv. přednádorové stavy, které lze velice účinně léčit
- Pokud vyšetření objeví nádor v iniciálním stádiu je možné ho ve více než 95% případů vyléčit
- Cytologické vyšetření buněk ukáže včas na počínající nádorové změny

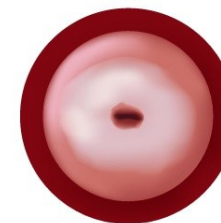
Rakovina hrdla děložního - cervixu, čípku

Normální

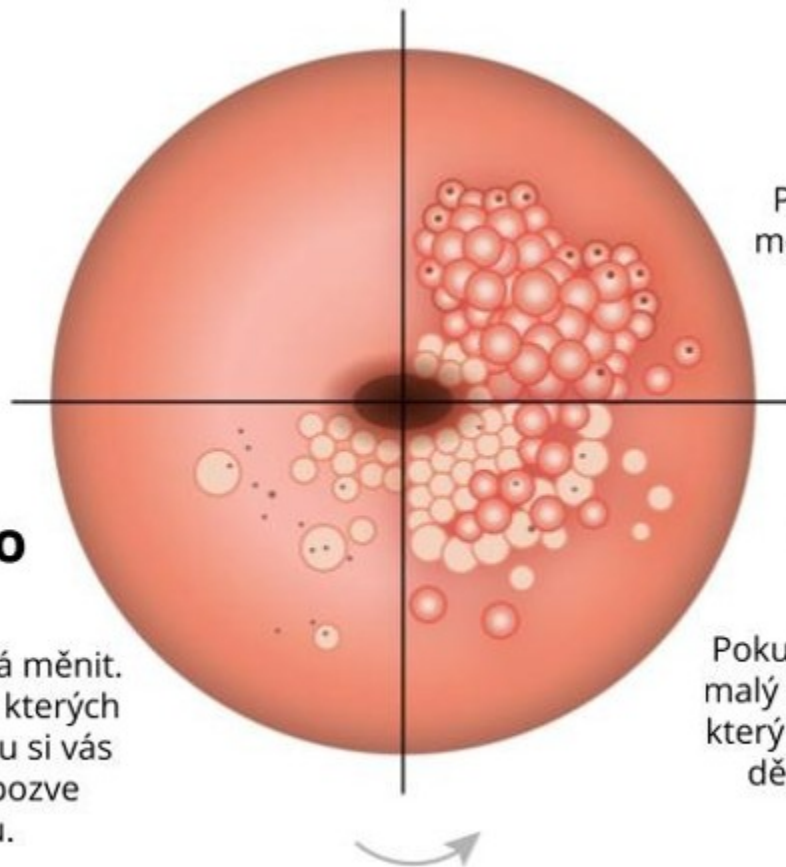
Rakovinně změněný čípek

Zdravý čípek (beze změn)

Změny nižšího stupně

Čípek se vlivem viru HPV začíná měnit. Jedná však o změny mírné, při kterých se čípek jen pozoruje. Většinou si vás váš gynekolog na kontrolu pozve místo za rok za půl roku.

Rakovina

Pokud by se konizace neprovedla, mohly tyto změny přejít až do stádia rakoviny.

Změny vyššího stupně

Pokud se buňky změní více, provádí se malý chirurgický zákrok zvaný konizace, který spočívá v seříznutí postižené části děložního čípku a tím i odstranění přednádorových změn.

HPV DNA test

- Test upozorní na riziko možného onemocnění a to ještě dříve, než se objeví abnormální změny na buňkách děložního čípku.
- Jejich nepřítomnost znamená, že pravděpodobnost onemocnění je velmi nízká a další vyšetření postačí provést v intervalu 3-5 let. Jejich přítomnost naopak upozorňuje na možné riziko vzniku rakoviny a umožňuje okamžitou léčbu.
- HPV testování se doporučuje u žen mezi 30–65 lety.

Sexuální život

- Partnerská stálost nebo důsledné používání prezervativu
- Přenos infekce HPV je možný i při orálním sexu
- Kromě HPV se na vzniku nádorového onemocnění podílí řada dalších faktorů, jako je kouření, užívání drog, chronické zánětlivé onemocnění postihující děložní čípek, nezdravá strava a další prvky špatného životního stylu.

Očkování

- Dostupné dvě očkovací látky, které jsou u 13 ti letých dívek hrazeny z veřejného pojištění.
- Obě vakcíny jsou vyráběny metodami genetického inženýrství, nejedná se tedy o oslabené či mrtvé viry, ale o napodobeniny.
- Ty obsahují pouze povrchové bílkoviny virů, ale ne geny.
- Proti HPV virům se mohou očkovat i chlapci

Možné příznaky onemocnění

- vodnatý až krvavý poševní výtok
- nepravidelná menstruace
- kontaktní krvácení (po pohlavním styku)
- bolesti v podbřišku
- urologické komplikace jako hematurie (krev v moči)
- dysurie (pálivá, řezavá bolest při močení)
- hydronefróza (překážka nad měchýřem)

Léčba

- Operační léčba je doporučována pacientkám v celkově dobrém stavu s časným stádiem nádoru
- Tento způsob léčby umožňuje mladším ženám zachování funkce vaječníků a plodnost
- V případě objemnějších nádorů bývá doporučováno odstranění dělohy

20. září

Světový den *gynekologických onkologických* onemocnění

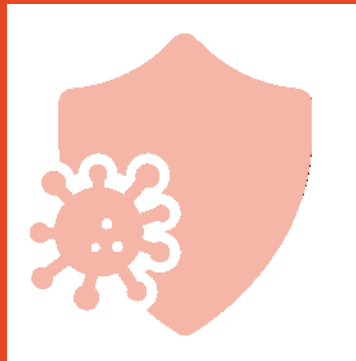

Zdroje

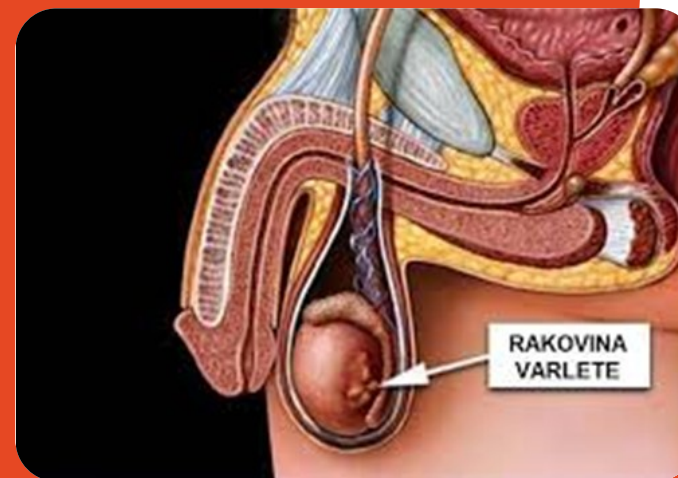
- <https://www.fno.cz/preventivni-programy/o-rakovine-delozniho-cipku>
- <https://www.vyzkumrakoviny.cz/o-rakovine-delozniho-cipku/>
- https://www.mojemedicina.cz/pruvodce-pacienta/diagnozy/rakovina-delozniho-cipku.html?gclid=CjwKCAjw79iaBhAJEiwAPYwoCAnHTB0FnZjAtLrB5utAJ0tbo9CxNpXtkoTlbjT1aWNgay21IUvmxoCtZMQAvD_BwE
- <https://www.medicinaplus.cz/novinky/lidsky-papilomavirus-hpv-nakazit-se-neni-tezke-49>
- <http://www.lecimdeti.cz/prevence-hpv/>

Prevence rakoviny varlat

Nina Příkladová a Barbora Tomková

Základní informace

- varlata = testes
- produkce mužského pohlavního hormonu – testosteronu
- tvoří se zde a dozrávají mužské pohlavní buňky – spermie (o 4 C nižší teplota, než u zbytku těla)
- u mužů je relativně častý výskyt nádorů ve varlatech
- nejčastěji diagnostikovaná forma rakoviny u mužů ve věku 15 až 35 let
- doporučuje se pravidelné samovyšetření pohmatem a při podezření na nádor vyhledání lékařské péče

- v 90 % se jedná o nádory zhoubné povahy (maligní)
- u rakoviny varlat hraje podstatnou roli včasná diagnostika
- nádor varlat může ohrozit život nemocného, při včasné odhalení je však úspěšně léčitelný
- příčiny vzniku dosud nejsou známy
- Rizikové faktory:
 - dědičnost
 - nesestouplá varlata při narození
- žádné přímé spojení s poraněním varlat, horké koupele, upnuté oblečení
- studie s profesionálními cyklisty, motocyklisty a žokeji neprokázala souvislost ani žádný vztah mezi mikrotraumaty vznikajícími v těchto sportech a vznikem nádorů

Samovyšetření varlat

- Samovyšetření by se mělo provádět jedenkrát měsíčně po hořčičné sprše či koupeli.

1. Sahej si na ně každý měsíc.

2. Mrkni na ně.

3. Všímej si. změny tvaru, velikosti, bulky, změny na kůži

4. Sáhni si na ně.

5. Prohmatej si je oběma rukama pěkně jednu po druhé.

6. Hmatej odshora dolů a odzdola nahoru. (Všímej si nerovností povrchu koulí i bulek uvnitř)

7. A na závěr znovu prohmatat oběma rukama.

Příznaky

- Vyšetření u lékaře by se měli podrobit ti, co zaznamenají některý z následujících příznaků:
 - otokem nebo zduřením jednoho z varlat
 - pocitem těžkého šourku
 - změnou velikosti nebo tvaru varlete
 - bolestí ve spodní části břicha nebo v tříslech
 - náhlým nahromaděním tekutiny v šourku
 - bolestí nebo nepohodlím ve varleti nebo v šourku
 - zvětšením nebo citlivostí prsní tkáně
- Rakovina se může projevit také bolestí v bederní oblasti zad

Léčba

- Nádory varlat jsou naštěstí poměrně dobře léčitelné, zvláště pokud jsou diagnostikovány včas. Léčit lze i pokročilá stádia nemoci. A to:
 - Orchiektomie (což je chirurgické odstranění postižených varlat, která se provádí v celkové anestezii)
 - Chemoterapie
 - Radioterapie
- rakovinou varlat v Česku každoročně onemocní stovky mužů a ze sta tisíc pacientů přibližně každý devátý nemocí nakonec podlehne
- **pacientů (důležité informovat rodiče!)**

Rakovina varlat a neplodnost

- následkem léčby může dojít ke ztrátě plodnosti
- většinou se však jedná o dočasný stav (reprodukční funkce se v 70 % případech vrací do původního stavu)
- zvážení uchování spermatu ještě předtím podstoupením léčby

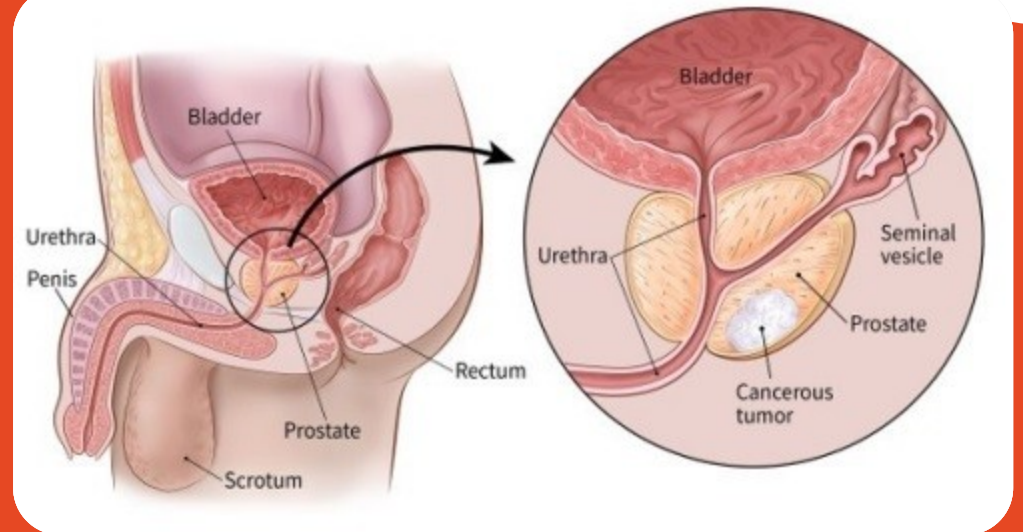
Movember

- podle Movember Foundation, která o této nemoci šíří osvětu, je česká republika ve výskytu tohoto typu rakoviny na 7. místě
- od roku 1977 u nás počet nemocných trvale stoupá, úmrtnost oproti tomu klesá, a to díky větším možnostem diagnostiky, účinnější léčbě a kampaním

Rakovina prostaty

- je daleko častější, onemocní jí ročně 6000 až 7000 mužů (u rakoviny varlat jsou to stovky případů)
- začíná se objevovat u mužů po 50. roce života, nejčastěji se pak vyskytuje po 65. roce

Děkujeme za pozornost

